

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๒๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง เรียนรู้หลักพจนานุกรม

ครูผู้สอน ครูพรนภา ผามบน

สวัสดี

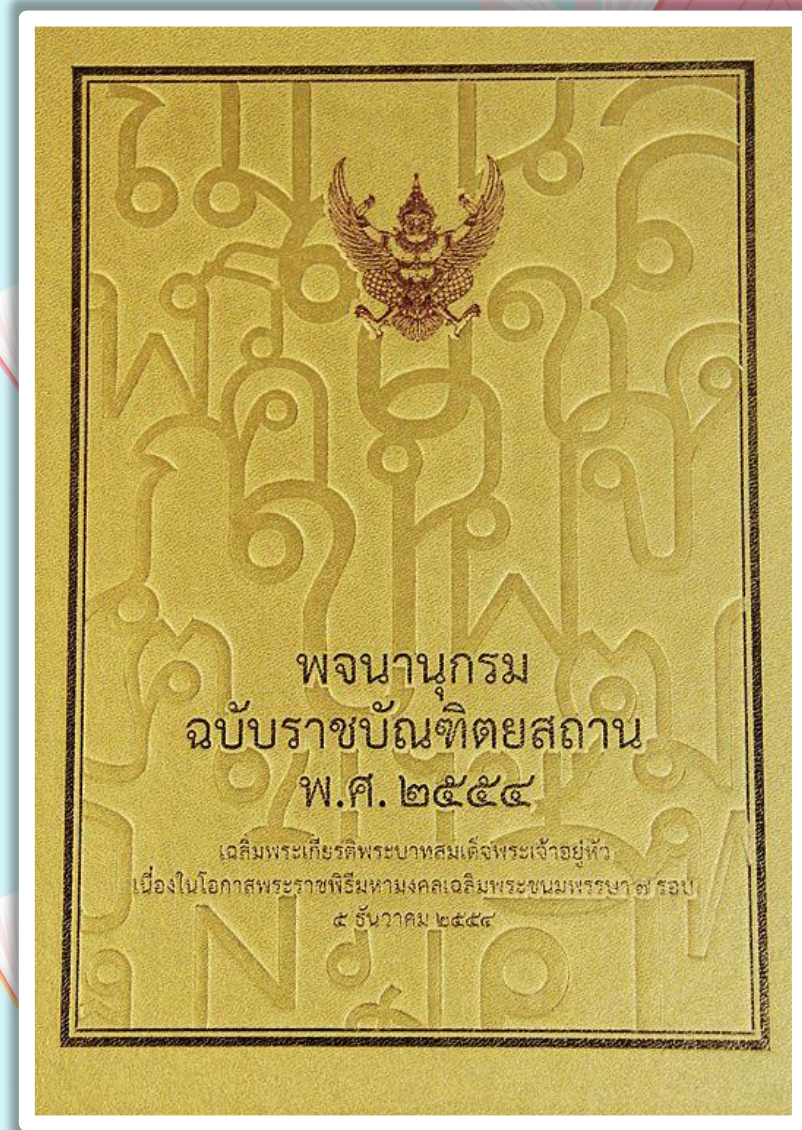

พจนานุกรม

พจนานุกรมคืออะไร

หนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับคำและวลี
เรียบเรียงไว้ตามลำดับอักษร

เรื่อง
เรียนรู้
หลักพจนานุกรม

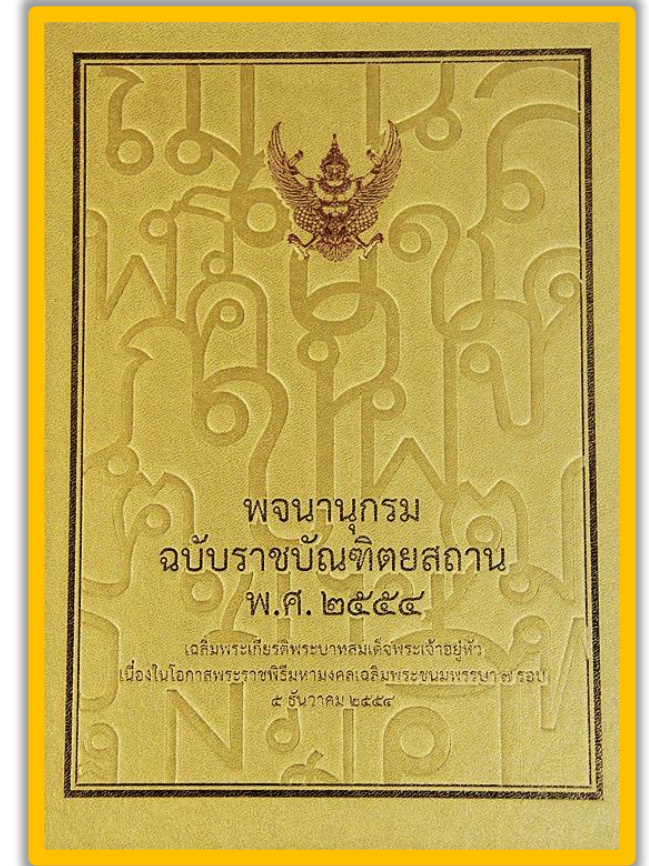
จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. รู้หลักการใช้พจนานุกรมได้
๒. ใช้พจนานุกรมค้นหาความหมายของคำได้
๓. เห็นความสำคัญของการใช้พจนานุกรม

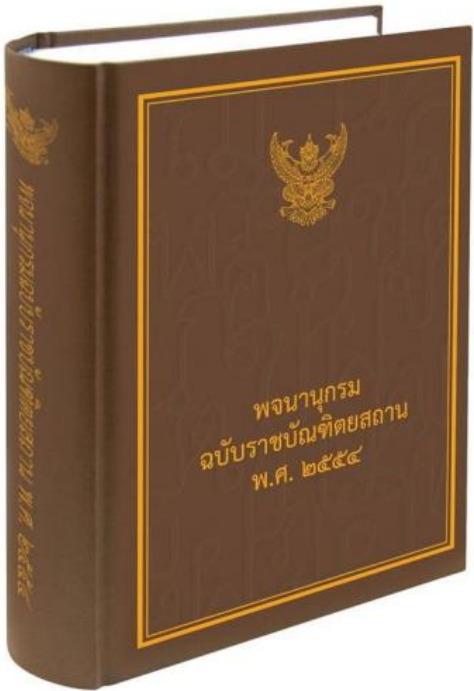
พจนานุกรม

หนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับคำและวลี เรียบเรียงไว้ตามลำดับอักษร ให้ตัวสะกดที่ถูกต้อง การอ่านออกเสียง ชนิดของคำ ความหมาย หรือคำจำกัดความของคำ ประวัติของคำ วิธีใช้คำตัวย่อ คำเหมือน คำพ้อง คำที่มีความหมายตรงข้าม นอกจากนี้คำบางคำอาจมีแผนภูมิ ตาราง หรือภาพประกอบเพื่อช่วยให้เข้าใจความหมายของคำได้ดียิ่งขึ้น

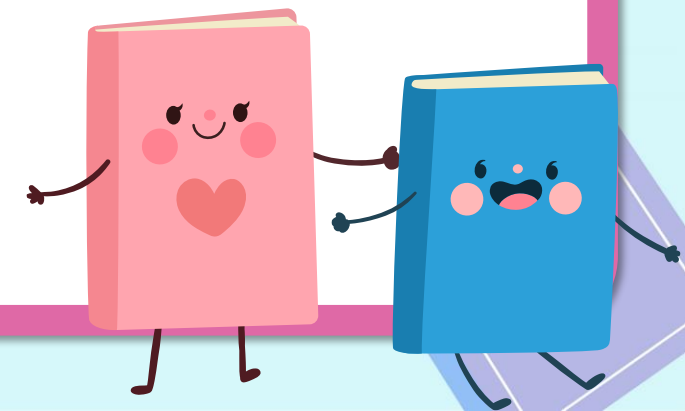
รู้จักพจนานุกรม

ลักษณะของพจนานุกรม

พจนานุกรมเป็นหนังสืออ้างอิงที่ให้ความรู้เกี่ยวกับ “คำ” รวบรวมคำต่าง ๆ เรียงตามลำดับอักษร แต่ละคำจะอธิบายให้ทราบถึงสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ลักษณะของพจนานุกรม

- ๑) ตัวสะกดที่ถูกต้อง
- ๒) การอ่านออกเสียง
- ๓) ความหมายของคำ คำจำกัดความ
- ๔) ชนิดของคำ เช่น คำนาม สรรพนาม ฯลฯ
- ๕) ประวัติที่มาของคำ รากศัพท์ เช่น เป็นคำที่มีรากศัพท์มาจากภาษาใด

ลักษณะของพจนานุกรม

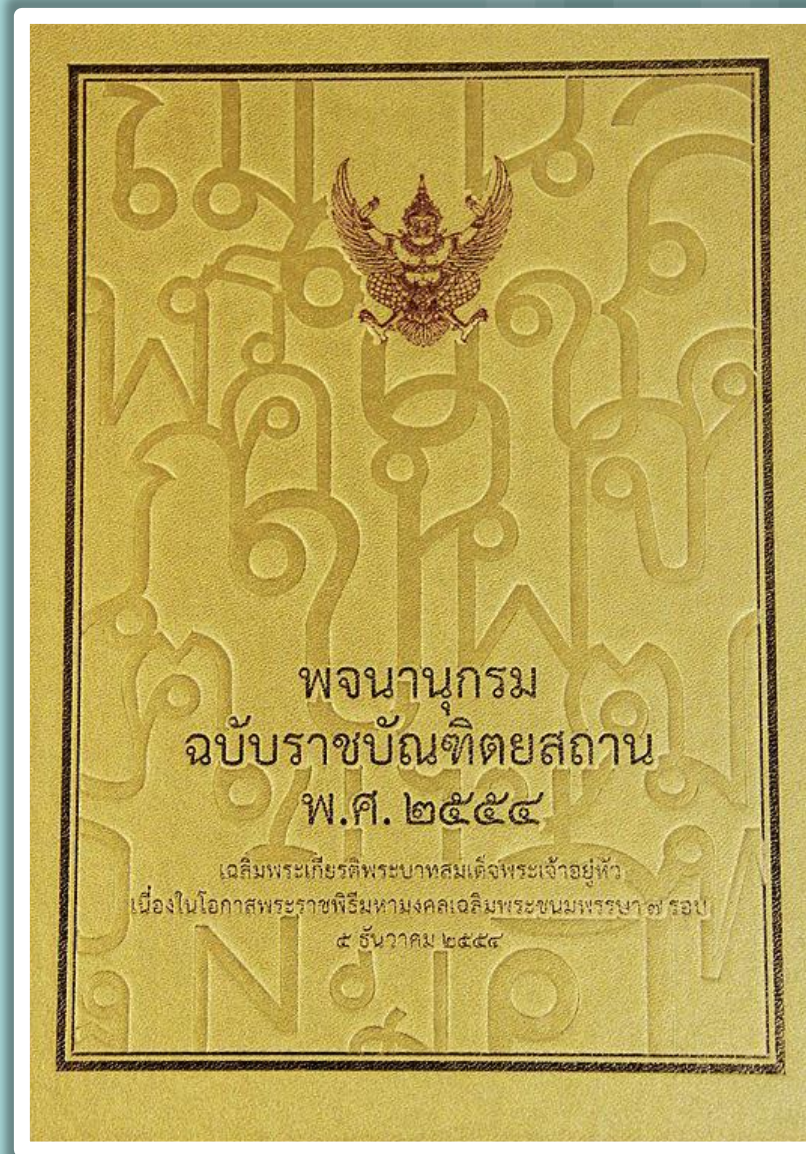
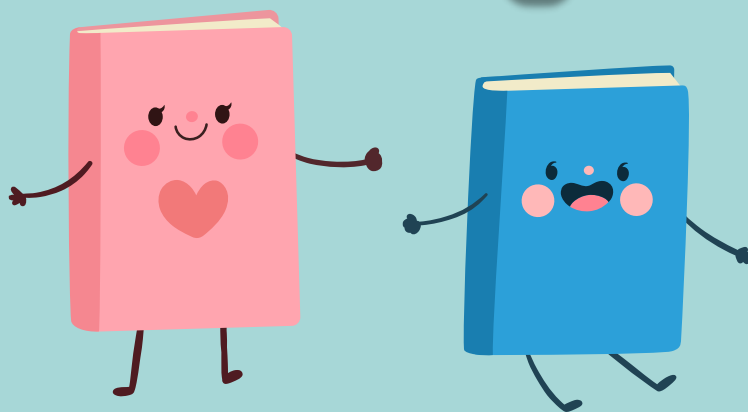
- ๖) การใช้คำ ตัวอย่างการแต่งประโยค
- ๗) คำพ้อง คำตรงข้าม
- ๘) ตัวอย่างต่าง ๆ
- ๙) บางเล่มมีประวัติบุคคลสำคัญด้วย
- ๑๐) มีภาพประกอบตามความจำเป็น

การใช้

พจนานุกรม

พจนานุกรม
ฉบับราชบัณฑิตยสถาน
พ.ศ. ๒๕๕๔

เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ
๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

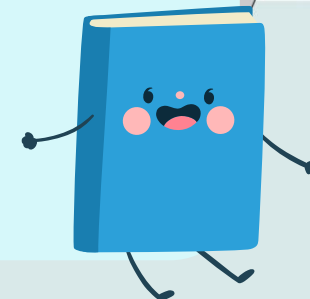
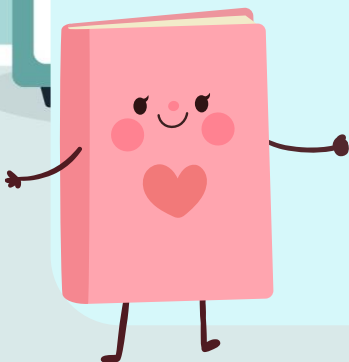

๑. การเรียงลำดับพยัญชนะ

๑) เรียงพยัญชนะจาก ก - ฮ

ก	ข	ฃ	ค	ค	ฅ	ง	จ	ฉ	ช	ซ	ฌ	ญ
ฎ	ฏ	ฐ	ฑ	ฒ	ณ	ด	ต	ถ	ท	ธ	น	บ
ป	ผ	ฝ	พ	ฟ	ภ	ม	ย	ร	ฤ	ฦ	ล	ฬ
ภา	ว	ศ	ษ	ส	ห	ฬ	อ	ฮ				

๑. การเรียงลำดับพยัญชนะ

- ๒) พยัญชนะต้นที่เป็นอักษรควบและอักษรนำ ถ้าจะค้นหาคำให้ดูที่พยัญชนะตัวแรกของคำเป็นหลัก
- ๓) คำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะตามด้วยสระ จะอยู่หลังคำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะแล้วตามด้วยพยัญชนะ เช่น งง มาก่อน งวด
- ๔) คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์กำกับจะอยู่ก่อนคำที่มีรูปวรรณยุกต์
- ๕) คำที่อยู่ในหมวดอักษรเดียวกันให้พิจารณาพยัญชนะตัวถัดไป

๑. การเรียงลำดับพยัญชนะ

กา

ซ่า

ขา

กา

ขา

ซ่า

๒. การเรียงลำดับสระ

๑) คำที่ไม่มีรูปสระกำกับจะอยู่ก่อนคำที่มีรูปสระ

๒) เรียงลำดับตามรูปของสระ

๑) -ะ	๑๐) -ุ	๑๙) เ- (เสื่อ)
๒) -ิ (กั้น)	๑๑) -ู	๒๐) เ-ะ (เกือะ)
๓) -ึะ (ผัวะ)	๑๒) -เ	๒๑) แ -
๔) -า	๑๓) เ-ะ (เกะ)	๒๒) แ-ะ (แพะ)
๕) -ำ	๑๔) เ-า (เอา)	๒๓) โ -
๖) -ิ	๑๕) เ-าะ (เกาะ)	๒๔) โ-ะ (โปะ)
๗) -ึ	๑๖) เ-ิ (เกิน)	๒๕) ใ -
๘) -ุ	๑๗) เ-ี (เสี่ย)	๒๖) ไ -
๙) -ู	๑๘) เ-ือ (เฟียะ)	

๑. การเรียงลำดับพยัญชนะ

ไก่

ก่า

กั๊ด

กั๊ด

ก่า

ไก่

๓. บัญชีอักษรย่อ

๑) อักษรย่อในวงเล็บจะบอกที่มาของคำ เช่น

(ข.) คือ เขมร เช่น ถนน (ข. ถนน)

(จ.) คือ จีน เช่น ก๋วยเตี๋ยว (จ.)

๒) อักษรย่อหน้าบทนิยามจะบอกชนิดของคำตามหลักไวยากรณ์ เช่น

ก. คือ คำกริยา

น. คือ คำนาม

๓) อักษรย่อในวงเล็บหน้าบทนิยามจะบอกลักษณะของคำที่ใช้ เฉพาะแห่ง

(ถิ่น) คือ คำที่เป็นภาษาเฉพาะถิ่น

(ราชา) คือ คำราชาศัพท์

๔. การเรียงลำดับคำที่เป็นนามย่อ

- ดูก เป็นนามย่อของปลา จัดเรียงไว้ในหมวดอักษร ด

๕. การอ่านออกเสียงของคำ

ในพจนานุกรมจะบอกคำอ่านไว้ในวงเล็บเหลี่ยม ท้ายคำนั้น ๆ เช่น
- เกษตร [กะเสด] น. ที่ดิน ทุ่งนา ไร่

กิจกรรม

เรียงได้ เรียงดี

กิจกรรมของปลายทางในวันนี้

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนฟังคำชี้แจงการทำกิจกรรม
๒. นักเรียนทำใบงานที่ ๕
เรื่องเรียนรู้หลักพจนานุกรม

คำชี้แจงกิจกรรมครู

๑. ครูชี้แจงการทำกิจกรรม
๒. ครูเดินดูนักเรียน และให้ความ
ช่วยเหลือตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๕ เรื่อง เรียนรู้หลักพจนานุกรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ฟัง ดู พูด มีมารยาท
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง เรียนรู้หลักพจนานุกรม
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง หาคำความหมายของคำต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. คงคา

๒. จรจัด

๓. นารี

๔. พฤษษา

๕. สกฤณา

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๕

เรียนรู้หลักพจนานุกรม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

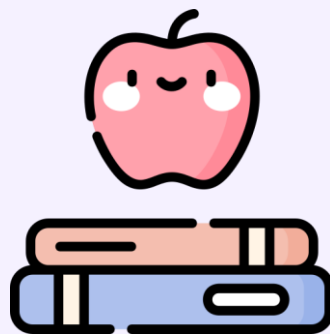
www.dltv.ac.th

คำชี้แจง หาความหมายของคำต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

คำ	ความหมาย
๑. คงคา	
๒. จรจัด	
๓. นารี	
๔. พฤษา	
๕. สกุนา	

เฉลี่ยใบงาน

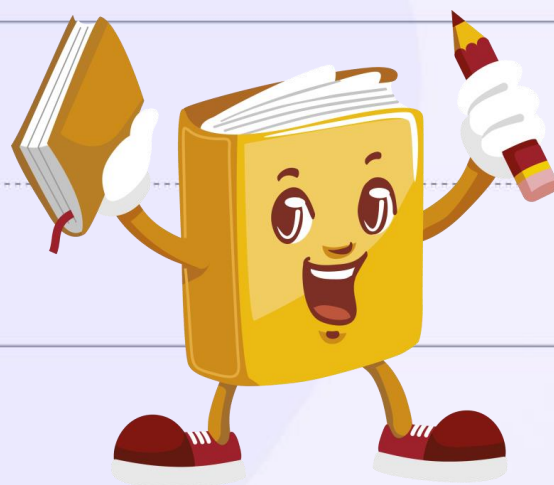

คำชี้แจง หาความหมายของคำต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

คำ	ความหมาย
๑. คงคา	น้ำ, แม่น้ำ
๒. จรจัด	ร้อนรุ่มและไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง
๓. นารี	ผู้หญิง, นาง
๔. พฤษภา	ต้นไม้
๕. สกุนา	นก

บทเรียนวันนี้

การใช้พจนานุกรม

ครูขา...หนูมาก่อน

คุณ

นักเรียน

คุณ

นักเรียน

หนังสือ

สมุด

สมุด

หนังสือ

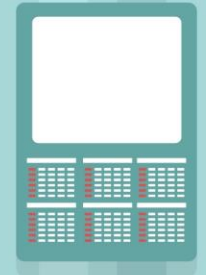
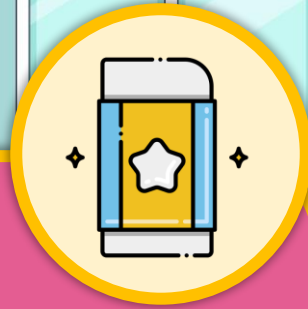

ดินสอ

ยางลบ

ดินสอ

ยางลบ

ปลอดภัย

หน้าต่าง

หน้าต่าง

ปลอดภัย

กระดาน

กระดาน

กระดิ่ง

กระดิ่ง

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง รู้คำ รู้ความหมาย

สิ่งที่ต้องเตรียม

- ใบงานที่ ๒ เรื่อง รู้ความหมายจากนกพิราบผู้เสียสละ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

เรียนรู้หลักพจนานุกรม

